

Cultureel Kapitaal

debat over cultuureducatie en cultuurparticipatie

WAAROM KUNNEN NOG STEEDS NIET ALLE MENSEN MET EEN BEPERKING TERECHT BIJ EEN MUZIEKDOCENT?

Door [Melissa Bremmer](#) en [Marian van Miert](#) • 14 maart 2018 • Leestijd: 3 min

Mensen met een beperking willen ook musiceren. Waarom is het voor hen zo moeilijk om aan passende muziekinstrumenten te komen? Of om les te nemen bij de lokale muziekschool? Marian van Miert en Melissa Bremmer geven drie inspirerende voorbeelden van hoe het ook kan.

Wanneer je praat over muziekbeoefening door en met mensen met een lichamelijke en/of fysieke beperking vallen al snel de termen 'speciaal' en 'bijzonder'. Maar hoe speciaal is het dat nog steeds niet alle mensen met een beperking als vanzelfsprekend bij de lokale muziekschool of muziekdocent terecht kunnen voor muziekles? Of kunnen meedoen met de plaatselijke harmonie of fanfare? Zijn mensen met een beperking zo bijzonder dat er nauwelijks muziekwinkels zijn die passende muziekinstrumenten voor ze hebben?

Vanuit het perspectief van inclusie maken mensen met een beperking per definitie deel uit van muziekeducatie. In inclusieve muziekeducatieve praktijken wordt ieders muzikale leerpotentieel gerespecteerd en wordt het leren en maken van muziek mogelijk gemaakt. Ongeacht iemands fysieke of cognitieve mogelijkheden, ongeacht iemands muzikale vaardigheden of ervaring, ongeacht iemands culturele achtergrond of leeftijd.

Inclusieve muziekbeoefening vraagt dan ook om de beste muziekdocenten en dirigenten. Mensen die maatwerk kunnen leveren. Die onderzoeken hoe muziekinstrumenten toegankelijk gemaakt kunnen worden en experimenteren met methodes en werkwijzen om het muzikale leerpotentieel van iemand ten volste tot ontwikkeling te laten komen. Innovatieve docenten en dirigenten die continu reflecteren op hun eigen beroepspraktijk en zichzelf uitdagen om kwaliteit te kunnen leveren.

Zowel nationaal als internationaal zijn er muziekeducatieve praktijken waarin dit op structurele wijze gebeurt.

DRIE INSPIRERENDE VOORBEELDEN

LKCA Bezoekadres: Kromme Nieuwegracht 66 (ingang Jeruzalemstraat) 3512 HL Utrecht 030 711 51 00 info@lkca.nl

>SCHRIJF OOK MEE

Cultureel Kapitaal
debat over cultuureducatie en cultuurparticipatie

>AUTEUR

Dr. Melissa Bremmer is samen met Emiel Heijnen lector van het Lectoraat Kunsteducatie en werkt daarnaast als onderwijskundige aan de bacheloropleiding Docent Muziek en aan de masteropleiding Kunsteducatie, allen onderdeel van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

>AUTEUR

Drs. Marian van Miert is specialist cultuureducatie bij het LKCA

>GERELATEERD

[Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften willen in hun vrije tijd kunst maken. Wie pakt de](#)

1. De Nederlandse stichting My Breath My Music van Ruud van der Wel ontwikkelde de Magic Flute voor mensen met een spierziekte. Je bespeelt deze fluit door alleen het hoofd op en neer te bewegen. Ook bedacht de stichting een gitaar die je bespeelt met je adem. Zo kunnen mensen met een spierziekte samen op een podium staan met artiesten als Candy Dulfer en onlangs nog met het Nederlands Studenten Orkest in de Doelen.
2. Het Finse Special Music Centre Resonaari, een muziekschool voor kinderen en volwassenen met een beperking, geeft wekelijks instrumentale - en bandlessen aan meer dan 250 leerlingen. Toen Resonaari merkte dat het lezen van het traditionele notenschrift een blokkade vormde voor sommige mensen, ontwikkelde het 'Figurenotes'; een nieuw notatiesysteem gebaseerd op kleuren en vormen. Dit nieuwe systeem maakt het mogelijk om muziek te lezen zonder kennis te hebben van de muziektheorie. Het systeem wordt inmiddels door allerlei doelgroepen over de hele wereld gebruikt.
3. De Surrey Music Hub in London vroeg zich af waarom er geen buitenschools jeugdorkest was dat zelf muziek componeert en uitvoert voor kinderen en jongeren met een beperking. Het leidde in 2015 tot de oprichting van UP! orchestra. Het orkest voert inmiddels eigen werk uit in onder andere de Royal Albert Hall. Daarmee wordt onderstreept dat mensen met een beperking ook grenzeloos mooie muziek kunnen maken. In het kielzog van deze ontwikkeling wordt nu in september 2018 het Engelse National Open Youth Orchestra opgericht, het eerste inclusieve nationale jeugdorkest ter wereld.

De Surrey Music Hub won onlangs de 'Best Musical Initiative' Award.

'Speciale' mensen die muziek willen maken zetten je aan het denken over wat muziek kan zijn, wat een muziekinstrument is, hoe je muziek onderwijst en wanneer je jezelf muzikant mag noemen. Inclusieve muziekpraktijken kunnen zo uitdagende plekken zijn voor verandering en vernieuwing én hebben de potentie om muziekeducatie voor iedereen beter te maken. Zonder beperking.

Foto: Drake Music London

Op 24 maart vindt de conferentie My Music Ability plaats in Amsterdam. Daar geven alle bovengenoemde groepen acte de présence.

[Informatie en aanmelden: website LKCA.](#)

Voor verdere informatie zie:

- [FigureNotes](#)
- [Optreden Up! orkest in Royal Albert Hall](#)
- [Nationaal inclusief jeugdorkest](#)
- [Optreden My Breath My Music met Nederlands studentenorkest](#)

[handschoen op?](#)
[Dirk Monsma](#) >

[Waarom kunnen nog steeds niet alle mensen met een beperking terecht bij een muziekdocent?](#)
[Melissa Bremmer en Marian van Miert](#) >

[Manifest: hoe worden jij en de klas gelukkiger van muziekles?](#)
[Chris Winsemius](#) >

[Beste Ingrid, investeer in een cultuurakkoord](#)
[Daphne Wassink](#) >

[Lesgeven? Een kwestie van samenwerken!](#)
[Floor Wittink](#) >

> MEER OPINIE

[Duurzame en goede cultuureducatie in je gemeente: zo organiseer je dat](#)
[Josien Paulides en Marties Tal](#) >

[Kunstonderwijs zou zo vanzelfsprekend moeten zijn als taal, rekenen en gymnastiek](#)
[Aleid Truijens](#) >

[Mijn wens: onderwijs in een creatieve omgeving voor alle vmbo'ers](#)
[Jan Jaap Knol](#) >

[Erfgoed is een werkwoord](#)
[Jacqueline Vroemen](#) >

[Kleinere musea, werk meer samen met scholen en zorginstellingen](#)
[Marianne Selie](#) >